

Thema terugvalpreventie

Terugvalpreventie vanuit triadisch perspectief

Deze werkvorm is ontwikkeld samen met MIND

Hoe kan je terugvalpreventie vormgeven in de triade van cliënt, naasten en professional? Wat zijn de verschillende rollen en hoe erken je ieders perspectief?

Doel

Het versterken van kennis en vaardigheden om terugval vroegtijdig te herkennen en bespreekbaar te maken, en om gezamenlijk met cliënt en naasten tot herstelgerichte en triadische afspraken te komen.

Tijdsindicatie

± 1,5 uur (afhankelijk van voorbereiding en tijdsbewaking).

Voorbereiding

- De voorbeeldcasus gaat over psychose. Kies of jullie hiermee werken of met een eigen casus uit de groep.

Benodigheden

- Werkkaart Triadisch werken

Stappenplan

STAP 1 - Verkenning van ervaring (20 min)

- *Individueel*: Denk terug aan een eigen casus waarin sprake was van terugval (of verergering van symptomen). Noteer kort:
 - Welke signalen waren er en wat deed je?
 - Welke rol hadden naasten of anderen?
 - Wat werkte goed en wat was lastig?
 - Waren naasten betrokken bij een signaleringsplan/terugvalpreventieplan?
- *Uitwisseling in tweetallen*: Bespreek vanuit jullie eigen ervaring:
 - Hoe herken je vroegtijdige signalen?
 - Hoe maak je deze signalen bespreekbaar met de cliënt?
 - Op welke manier worden familie/naasten betrokken?

STAP 2 - Verdieping: triadisch werken (15 min)

Aanbeveling uit de zorgstandaard Herstelondersteuning en de zorgstandaard Naasten: Betrek naasten en andere personen uit het netwerk van de patiënt bij herstelondersteunende zorg. De patiënt, naasten en de professional werken samen om het proces van herstel van de patiënt te bevorderen en te borgen. Dit wordt triadisch werken genoemd (triade = driehoek)¹.

- *Individueel*: Bekijk de werkkaart 'Triadisch werken'
- Bespreek *plenair*:
 - Hoe factoren zoals eenzaamheid, informele netwerken en maatschappelijk functioneren invloed kunnen hebben op terugval.
 - De meerwaarde van triadisch samenwerken bij terugvalpreventie.
 - Welke rollen en ondersteuningsbehoeften er zijn (cliënt én naasten)

→ z.o.z.

Thema terugvalpreventie

Terugvalpreventie vanuit triadisch perspectief

STAP 3 - Casusbespreking (30 min)

- Bespreek gezamenlijk een casus waarin perspectieven binnen de triade botsen (dit kan een casus uit de groep zijn of de voorbeeldcasus):
 - Hoe ga je als professional om met de verschillen in perspectief?
 - Hoe maak je samenwerkingsafspraken binnen de triade?
→ De triadekaart van Ypsilon kan hierbij ter inspiratie dienen.

STAP 4 - Gespreksoefening (optioneel – 20 min)

- Oefen in drietallen (behandelaar, cliënt en naaste) een gesprek waarin je:
 - Niet stuurt maar verkennende vragen stelt,
 - De rollen in de triade en verschillen in perspectief erkent,
 - Regie bij de cliënt laat.
- Nabespreking
 - Wat werkte goed?
 - Waar liep je vast?

STAP 5 - Afronding (10 min)

- Wat neem je mee naar de praktijk?
- Waar liggen nog kansen in triadisch werken?

Casusvoorbeeld - 'John in Crisis':

'Nog even en het wordt ruzie', denkt John, 'zijn ze nu helemaal gek geworden?'

Nachtenlang is hij wakker gehouden door een stoorzender van de burens. Een venijnige toon uit één of ander zendapparaat. Bijna constant, maar zodra hij snel naar hun voordeur rent, dan houdt het snel op. John ziet er vermoeid uit. En hij is ondervoed, want van eten komt weinig met al die stress.

Zijn ouders, die zijn studie nog bekostigen en een uur verderop wonen, gedragen zich ook weinig behulpzaam. Moeder huult veel en vader gelooft hem niet en is vooral boos. Het zou aan John liggen; zijn ouders hebben immers bij hem thuis nooit wat gehoord. 'Natuurlijk niet! Die burens weten precies wat ze doen! Zo hoeft hij zijn ouders ook niet meer op bezoek te hebben, als ze zo bemoeizuchtig zijn. Tja, en dat er van studeren weinig terecht komt: dat snappen zijn ouders ook niet. De huisarts hebben ze er nota bene bij gevraagd; die meende dat hij wat rustiger aan moest doen. 'Met dit soort pesterij; dat kan toch niet? Dat is de rollen omdraaien!'

John is diep gefrustreerd en vooral intens alleen. Hij denkt dat dit waarschijnlijk, wanneer hij de zorg in zal gaan, alleen maar erger wordt. Hij was er al eerder in de GGZ (bij de andere gekken van wie sommigen wel oké waren, maar wel gek, en hij dus niet), maar na verloop van tijd wilden ze hem daar ook niet meer hebben, zei hij. Als ze daar ook stellen dat het aan hem ligt en niet aan de burens, ja dat hij dus gestoord is. Terwijl hij dag in dag uit dat geluid moet aanhoren. (deze casus is afkomstig van "Tielens Molemann, het nieuwe bedrijf" en aangepast).

Thema terugvalpreventie

Terugvalpreventie vanuit triadisch perspectief

De triadekaart van Ypsilon

'Veel instellingen werken met een signaleringsplan en/of met de Crisiskaart. De Triadekaart sluit hierop aan. In grove lijnen geven het signaleringsplan en de crisiskaart aan wat er moet gebeuren als het mis gaat en vertelt de Triadekaart wat er moet gebeuren om het goed te laten gaan. De Triadekaart zelf bestaat uit een uitgebreide lijst met taken. Daarop kunnen naasten, de cliënt en de hulpverleners aankruisen wat ze met elkaar willen bespreken. Ook is er op de kaart ruimte om gemaakte vervolgafspraken op te schrijven.' Bron: Erkende interventie: Triadekaart - Trimbos-instituut